

GERRIT ACHTERBERG

Code

De levenskracht die gij eenmaal bezat
verdeelt zich nu over het abc.
Ik combineer er sleutelwoorden mee
en open naar uw dood het zware slot.

Het is, in 't vers, de figuratie; God,
te vinden met de letters g.o.d.
in deze volgorde, maar niet per se,
ook andere formaties kunnen dat.

Iedere serie, elke schakeling,
uit welke taal genomen, is geschikt,
zolang ze in de juiste spanning staat.

De dichter, onder 't schrijven, weegt en wikt,
op dood en leven een schermutseling,
totdat de deur eindelijk open gaat.

***

NEELTJE MARIA MIN.

vanmorgen zag ik door de kieren
van de gesloten luiken licht,
dat straalde over mijn gezicht
en al het stof als vuur deed vieren.

Toen werd mijn kamer warm tot op het bot
en op de kast begon de klok te zingen
van ruisende herinneringen
en plotseling verscheen mij god.

*Uit: "God in gedichten"
De mooiste religieuze poëzie van de twintigste eeuw uit de lage landen
Tielt, 2007
blz. 50 en 68*

IK BEN DE ONUITSPREKELIJKE STILTE ...

College, anno 2060 over niets
HANS ANDREUS

Voor een hoogmathematische vriend.

Toen de tijd nog bestaande was,
Materie nog nauwelijks een hobbel
Van het niets was

(dat niets dat naar men weet
een absolute neus trekt
tegen verleden en toekomst
van de planeet)

toen hongerden er miljoenen,
woedden er oorlogen,
waren brute moorden
aan de orde van dag of nacht,
evenals trouwens voor evenwicht zorgende
daden van liefdesgeweld
of liefde's tederheid (dit laatste
een merkwaardige hoogst poetische
interpretatie van niets).

Wat volgde is bekend:
Voor de bom kon barsten,
Smolt een te zwaar genomen chaos
Gelijk sneeuw voor het niets.

Leert dus niets hiervan.
Omhelst uw vriendinnen van niets
Of uw vrienden van niets,
Brengt zo ge wilt nietswaardige kinderen voort van niets,

En leeft glimlachend verder als
Vredige hobbels in het niets.

HANS ANDREUS: "Verzamelde gedichten"
Uitgeverij Bert Bakker, 2001, 6de druk.
blz. 1050-1051

... IK BEN HET UITSPREKEN VAN MIJN NAAM

Gebed van mijnheer Cogito – de reiziger
ZBIGNIEW HERBERT

Ik dank U dat U de wereld mooi en heel verscheiden hebt geschapen en ook dat ik dank zij uw onuitputtelijke goedheid heb kunnen verblijven op plaatsen die niet de plaatsen van mijn dagelijkse ellende waren

en

dat ik 's nachts in Tarquinia op het plein bij de put lag en het wiegende brons van de toren uw toorn of uw vergeving verkondigde en

een kleine ezel op het eiland Kerkyra uit zijn onbevattelijke balgen van longen de melancholie van het landschap voor me zong en ik in de lelijke stad Manchester goede en wijze mensen vond

de natuur herhaalde haar wijze tautologieën: het bos was bos de zee zee de rots rots de sterren draaiden en het was zoals het moest zijn – iovis omnia plena

vergeef me dat ik alleen aan mezelf dacht terwijl het leven van anderen wreed onafwendbaar om me heen draaide als de grote sterreklok van de Sint-Pieter in Beauvais

dat ik in doolhoven en grotten lui verstrooid te voorzichtig was vergeef me ook dat ik niet als lord Byron voor het geluk van verslagen volkeren streed en alleen het opkomen van de maan en de musea bekeek

ik dank U dat de werken geschapen om U te eren mij een deeltje van hun geheim openbaarden en dat ik in mijn grote arrogantie dacht dat Duccio Van Eyk Bellini ook voor mij schilderden

en dat ook de Acropolis die ik nooit volledig heb begrepen zijn verminkte lichaam voor mij opende

ik vraag U de grijze oude man te belonen die me ongevraagd fruit bracht uit zijn tuin op het zonverschroeide eiland waar de zoon van Laertes werd geboren en ook miss Helen van de mistige landtong Mull op de Hebriden omdat ze me op zijn Grieks ontving en me verzocht 's nachts in het raam dat uitkeek

op Holy Ion een brandende lamp te laten staan zodat de lichten van de aarde elkaar groetten

en ook al diegenen die me de weg wezen en zeiden kato kyrie kato

.....

maak o Heer dat ik niet aan mijn banale domme waterrogige vervolgers moet denken wanneer de zon in de waarachtig onbeschrijflijke Ionische zee daalt dat ik andere mensen andere talen ander lijden begrijp

en voor alles dat ik ootmoedig blijf dat wil zeggen hij die naar de bron verlangt
ik dank U Heer dat U de wereld mooi en verscheiden hebt geschapen en als dit uw
verleiding is dan ben ik verleid voor altijd en zonder vergeving.